

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА**

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни
“ТРУДОВІ СПОРИ”**

План Семінарського заняття № 1

Загальна характеристика трудових спорів.

1. Поняття, предмет та класифікація трудових спорів.
2. Причини виникнення трудових спорів.
3. Нормативно-правові акти, які регулюють вирішення трудових спорів.
4. Правовідносини, які виникають при вирішенні трудових спорів.

Теми рефератів:

- Судовий захист трудових прав та інтересів громадян.
- Практика вирішення індивідуальних трудових спорів.
- Судове тлумачення трудових норм.
- Вирішення трудових спорів: зарубіжний досвід.

Література

Нормативна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
2. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
6. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
7. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237⁻¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
8. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
9. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудове право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощапов С.А. Понятие, виды, причины, подведомственность трудовых споров. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из

трудоуих правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.

7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.

8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.

9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.

10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.

11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.

12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.

13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.

14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.

15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 2

Розгляд трудових спорів у комісії з трудових спорів.

1. Принципи розгляду індивідуальних трудових спорів.
2. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів у КТС (комісіях з трудових спорів).
3. Компетенція КТС у розгляді трудових спорів.
4. Строки звернення до КТС.
5. Вимоги законодавства про працю до рішень КТС.
6. Оскарження рішення КТС.
7. Терміни і порядок виконання рішення КТС.

Теми рефератів:

- Правова природа та компетенція КТС відповідно до законодавства Російської Федерації та республіки Беларусь.
- Порядок розгляду в КТС справ за спорами, що виникають з трудових правовідносин.
- Поліпшення механізму розгляду індивідуальних трудових спорів.

Література

Нормативна

10. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
11. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на

- підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
12. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
 13. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
 14. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
 15. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
 16. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237⁻¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
 17. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
 18. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудове право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора

- юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
 9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
 10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
 11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
 12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
 13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощапов С.А. Понятіе, види, причини, подведомственность трудових спорів. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові

спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.

15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 3 ***Розгляд трудових спорів у судовому порядку.***

1. Індивідуальні трудові спори, що розглядаються в місцевих судах (ст. 231 КЗпП).
2. Трудові спори, що підлягають безпосередньому розглядові у судах.
3. Строки звернення до місцевого суду за вирішенням трудових спорів.
4. Особливості розгляду окремих категорій справ: справи про поновлення на роботі; спори про оплату праці; спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору;
5. Обмеження повернення виконання рішень щодо трудових спорів.

Теми рефератів:

- Практика розгляду судами трудових спорів щодо відшкодування моральної шкоди, заподіяної працівнику.
- Практика розгляду судами трудових спорів щодо дискримінації у реалізації права на працю.
- Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною та припиненням трудового договору.
- Релігійна організація як суб'єкт трудового права: захист прав її працівників.
- Розгляд судами справ за трудовими спорами, що впливають з трудових правовідносин.
- Судовий захист трудових прав громадян.

Література

Нормативна

19. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
20. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
21. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
22. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
23. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
24. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення

- положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
25. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
26. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
27. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудове право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.

13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощанов С.А. Понятие, виды, причины, подведомственность трудовых споров. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. – №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 4
Спори щодо поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення.

1. Особливості судового розгляду справ про поновлення на роботі, які визначаються законодавством про працю.
2. Основні підстави припинення трудового договору.
3. Додаткові підстави припинення трудового договору.
4. Порядок звільнення працівника за законодавством про працю.
5. Вимоги цивільно-процесуального законодавства щодо оформлення позовної заяви.

Теми рефератів:

- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. 1 ст. 40 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. п. 2, 5, 6 ст. 40 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. 4 ст. 40 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. 7 ст. 40 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. 1 ст. 41 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. 2 ст. 41 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі п. 3 ст. 41 КЗпП України.
- Трудові спори про поновлення на роботі працівників, звільнених на підставі ст. 45 КЗпП України.
- Трудові спори щодо затримки видачі трудової книжки працівника з вини роботодавця.

Література

Нормативна

28. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
29. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
30. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
31. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
32. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>

33. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
34. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237¹ цього кодексу. Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
35. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
36. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудовое право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудовое право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: "Магнолія плюс", 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудовое право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: "Олан", 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудовое право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.

12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощапов С.А. Понятие, виды, причины, подведомственность трудовых споров. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 5
Спори про переведення на іншу роботу.

1. Особливості судового розгляду справ про переведення на іншу роботу працівників.
2. Особливості судового розгляду справ про переміщення на інше робоче місце працівників.
3. Особливості судового розгляду справ при зміні істотних умов праці працівників.

Теми рефератів:

- Трудові спори щодо переведення на іншу роботу неповнолітніх, жінок, інвалідів.
- Предмет доведення та докази у трудових спорах щодо переведення на іншу роботу.
- Предмет доведення та докази у трудових спорах щодо зміни істотних умов праці.

Література

Нормативна

37. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
38. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
39. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
40. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
41. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
42. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
43. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
44. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>

45. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудове право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.

5. Голощапов С.А. Понятие, виды, причины, подведомственность трудовых споров. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 6

Спори щодо виплати заробітної плати, гарантій і компенсацій.

1. Особливості судового розгляду справ щодо виплати заробітної плати.
2. Поняття заробітної плати (основна, додаткова, мінімальна заробітна плата; інші заохочувальні та компенсаційні виплати).
3. Види регулювання заробітної плати.
4. Державні гарантії у сфері оплати праці.
5. Правила та порядок обчислення середньої заробітної плати.
6. Строки розрахунку при звільненні.
7. Індикація заробітної плати.
8. Компенсації втрати частини доходів громадян.
9. Охорона заробітної плати (своєчасна виплата заробітної плати, обмеження розміру утримань з заробітної плати; заборона обмеження працівника вільно розпоряджатися своєю заробітною платою; про захист прав працівників у разі банкрутства підприємства).

Теми рефератів:

- Трудові спори щодо грошових вимог.

Література

Нормативна

46. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
47. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
48. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
49. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
50. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
51. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
52. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237⁻¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
53. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
54. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудовое право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.

5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощапов С.А. Понятіе, види, причини, подведомственность трудових спорів. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.

11. Єрмоєнко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 7

Спори щодо застосування законодавства про робочий час і час відпочинку.

1. Поняття і види часу відпочинку.
2. Право працівника на відпустку і гарантії його реалізації. Види відпусток.
3. Порядок і умови надання щорічних відпусток. Перенесення щорічних відпусток. Грошова компенсація за невикористану щорічну відпустку. Щорічна відпустка з наступним звільненням.
4. Відпустка без збереження заробітної плати.
5. Поняття робочого часу. Види робочого часу.
6. Режим та облік робочого часу і порядок його встановлення.
7. Надурочні роботи і порядок залучення до них.

Теми рефератів:

- Трудові спори щодо робочого часу та часу відпочинку іноземних громадян.
- Трудові спори щодо надання відпусток та практика їх розгляду та розв'язання.

Література

Нормативна

55. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
56. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
57. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
58. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
59. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>

60. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
61. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237¹ цього кодексу. Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
62. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
63. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудовое право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудовое право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: "Магнолія плюс", 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудовое право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: "Олан", 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудовое право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.

12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина на звернення до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощапов С.А. Понятие, виды, причины, подведомственность трудовых споров. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 8
Спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору.

1. Поняття, значення матеріальної відповідальності сторін трудового договору.
2. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників її відмінності від цивільно - правової відповідальності.
3. Відшкодування збитків заподіяних працівнику при виконанні трудових обов'язків.
4. Поняття терміну "моральна шкода".
5. Покладання матеріальної відповідальності на службову особу, винну в незаконному звільненні або переведенні працівника.

Теми рефератів:

- Судова практика в справах про відшкодування шкоди, заподіяної працівниками підприємствам, установам, організаціям.
- Практика розгляду судами трудових спорів щодо відшкодування моральної шкоди працівникові.

Література

Нормативна

64. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
65. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
66. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
67. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
68. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
69. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
70. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>

71. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
72. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудове право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.
4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.

3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощанов С.А. Понятие, виды, причины, подведомственность трудовых споров. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головина С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. – №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.
10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 9

Спори про визнання необґрунтованим дисциплінарного стягнення.

1. Поняття значення дисципліни праці за сучасних умов. Методи забезпечення дисципліни праці.
2. Поняття і види дисциплінарної відповідальності працівників. Поняття дисциплінарного проступку.
3. Підстави і умови дисциплінарної відповідальності працівників. Порядок застосування дисциплінарних стягнень. Оскарження дисциплінарного стягнення.
4. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни та їх застосування.

Теми рефератів:

- Трудові спори щодо дисциплінарних звільнень працівників.

- Судова практика розгляду трудових спорів з питань застосування дисциплінарних стягнень.

Література

Нормативна

73. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.rada.gov.ua.
74. Кодекс законів про працю України Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами від 16.10.2012 на підставі закону № 5462-VI <http://zakon4.rada.gov.ua>
75. Закон України «Про колективні договори і угоди» Верховна Рада України; Закон від 01.07.1993 № 3356-XII зі змінами від 09.12.2012 № 5462-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
76. Закон України від 3.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Зі змінами від 07.11.2012, підстава 5458-17 <http://zakon4.rada.gov.ua>
77. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua>
78. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", справа N 1-38/2009, 24 грудня 2009 року, N 35-рп/2009 <http://zakon4.rada.gov.ua>
79. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237⁻¹ цього кодексу Справа № 1-5/2012 від 22.02.2012, № 4-рп/2012 <http://zakon4.rada.gov.ua>
80. Указ президента України «Про утворення Національної служби посередництва і примирення» № 1258/98, редакція із змінами від 24.04.2007, підстава 291/2007 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>
81. Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту). Мін'юст України; Роз'яснення від 11.01.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0010323-11>

Основна

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. – Харьков: Консум, 2004. – 304с.
2. Венедиктов В.С. Трудове право України: Підручники, навчальні посібники. - К.: Істина, 2008 рік. - 384 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков: Консум, 1998. –140с.
3. Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад. І. П. Козінцев, Л.А. Савенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 336 с.

4. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2 т. – Сімферополь: Таврида, 1998. – Т. 1. – 896с.
5. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. – Харків: Консум, 1998. – 480с.
6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 536 с.
7. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. – 3-тє вид., виправл. і доп. – Львів: “Магнолія плюс”, 2004. – 238с.
8. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: “Олан”, 2002. – 335с.
9. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 752с.
10. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. – Харків: Консум, 1999.
11. Российское трудовое право: Учебник для вузов / Под. ред. А.Д.Зайкина - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. – 415с.
12. Стичинський Б. С., Зуб І.В., Ротань В, Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. – К.: А. С. К., 2000.
13. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів: Вільна Україна, 1996. – 160 с.

Додаткова

1. Адріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини // Право України. – 2000. – № 8.
2. Антонович М. Конвенція про захист прав людини і основних свобод у судах європейських держав та перспективи її застосування в Україні // Право України. – 2000. – № 8.
3. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – № 10.
4. Бородін М. Конституційне право громадянина за зверненням до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8.
5. Голощапов С.А. Понятіе, види, причини, подведомственность трудових спорів. – М.: ВЮЗИ, 1984. – Ч. 1.
6. Головіна С.Ю. Рассмотрение судами дел по спорам, возникшим из трудовых правоотношений // Арбитражный и гражданский процесс. – 2000. - №4. – С.2-10.
7. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. – 1999. – № 10.
8. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. – 2000. – № 8.
9. Давиденко Г. Зміни порядку розгляду індивідуальних трудових спорів // Право України. – 1992. – № 7.

10. Давиденко Г.І. Розгляд судами спорів, пов'язаних з укладанням, зміною і припиненням трудового договору // Вісн. Верховного Суду України. – 1997. – № 3.
11. Єршоменко В, Призначення на посаду: актуальні питання теорії і практики // Право України. – 2000. – № 6.
12. Жернаков В. В. Сфера дії трудового права: історичні та методологічні аспекти. Правова держава. – К.: Ін Юре, 1998. – Вип. 9.
13. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7.
14. Запара С.І. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. – 2003. - № 8. – С. 110-113.
15. Запара С.І. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. – 2003. - №4. – С. 110-113.

План Семінарського заняття № 10

Порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів).

1. Поняття і види колективних трудових спорів. Сторони колективного трудового спору. Порядок вирішення колективного трудового спору: примирливою комісією; за участю посередника; у трудовому арбітражі; повноваження національної служби посередництва і примирення.
2. Право на страйк і його реалізація: рішення про оголошення страйку; керівництво страйком; рішення про визнання страйку незаконним; правові наслідки участі працівників у страйку.

Теми рефератів:

- Трудовий арбітраж - як один із способів вирішення колективного трудового спору.
- Служба посередництва і примирення - як один із способів вирішення колективного трудового спору.
- Страйк, правові наслідки законного і незаконного страйку.

Література

Нормативна:

1. Конституція України прийнята 28 червня 1996р. // Голос України. -1996. -№138(1388).
2. Кодекс законів про працю України (із змінами і доповненнями станом на 1 січня 2004 року). Харків: "Одісей", 2004.
3. Международные акты о правах человека: Сб. документов. — М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998.
4. Кодекс законів про працю України з постатейними систематизованими матеріалами / Упоряд. і наук. ред. В. Вакуленко. — К.: Істина, 2001. —800с.
5. Положення про національну раду соціального партнерства: Затверджено Указом президента України від 23 травня 1993 р. // Голос України. -1993. - 15 грудня

6. Закон України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" від 3 березня 1998р. // Відомості Верховної Ради .- 1998.- № 137
7. Указ Президента України від 17 листопада 1998 р. "Про утворення Національної служби посередництва і примирення" // Бюлетень Національної служби посередництва і примирення. - 2001. - № 1. - С. 14.
8. Положення про національну службу посередництва і примирення Затверджено Указом Президента України від 17 листопада 1998 № 1258 / 98 // Праця і зарплата. - 1998. - № 23 (159).
9. Положення "Про порядок проведення примирних процедур по вирішенню колективних трудових спорів (конфліктів)" : Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 24 квітня 2001 року № 92 // Бюлетень НСПП.-2001.-№ 1.-С. 21-51.
10. Положення "Про примирну комісію": Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 4 травня 1999 року №36 // Бюлетень НСПП. - 2001. - № 3. - С18 - 20.
11. Положення "Про трудовий арбітраж": Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 4 травня 1999 року №37 (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Національної служби посередництва і примирення від 31 січня 2002 року. №55 . // Бюлетень НСПП. - 2002. - №4. - С.11 -13.
12. Положення "Про посередника" : Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 11 листопада 1999 року № 106 // Комп'ютерна правова система: Нормативні акти України.
13. Положення "Про порядок підготовки і прийняття рішення Національної служби посередництва і примирення по суті колективного трудового спору (конфлікту) у разі звернення сторін колективного трудового спору (конфлікту) щодо сприяння у його вирішенні": Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 5 червня 2000 року № 42 // Бюлетень НСПП. -2001.-№ 6.-С. 48-49.
14. Положення "Про порядок підготовки рекомендацій національної служби посередництва і примирення центральним або місцевим органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування у випадках, якщо у вимогах найманих працівників містяться питання, вирішення яких відповідно до законодавства віднесено до їх компетенції": Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 11 квітня 2000 року № 31 // Бюлетень НСПП. -2001.-№6.-С.77-78.
15. Інструкція "Про порядок підготовки та подання до суду заяви про вирішення колективного трудового спору (конфлікту)" : Затверджене наказом Національної служби посередництва і примирення від 16 листопада 2000 року.

Основна:

1. Венедиктов В.С. Трудовое право Украины. -Харьков: Консум, 2004. -304с.

2. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю: У 2т.— Сімферополь: Таврида, 1998. — Т. 1. — 896с.
3. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підруч. — Харків: Консум, 1998. —480с.
4. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. - 536 с.
5. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. - 3-тє вид., виправл. і доп. - Львів: "Магнолія плюс", 2004. - 238с.
6. Бойко М.Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Курс лекцій.: "Олан", 2002. - 335с.
7. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. - К.: Вікар, 2003. -752 с.
8. Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України: Навч. посіб. — Харків: Консум, 1999.
9. Трудове право України: Курс лекцій / За ред. П. Д. Пилипенка. — Львів: Вільна Україна, 1996. — 160 с.
10. Трудове право України: Підруч./ За ред. Н.Б. Болотіної, Г.І. Чанишевої. — К.: Т-во "Знання"; КОО, 2000. - 564с.
11. Трудовое право Украины: Учеб.-справ, пособие / Отв. ред. доц. Г.И. Чанышева, доц. Н. Б. Болотина. — Харьков: Одиссей, 1999.— 480с.
12. Трудовое право России: Учебник для вузов / Отв. ред. проф. Р.З. Лифшиц, проф. Ю.П. Орловский. - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1998. - 480с.
13. Бурак В.Я. Трудові спори: порядок їх вирішення в Україні. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2003. - 382с.

Додаткова:

1. Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. — 2000. — № 10.
2. Гончарова Г. Плюралізм профспілок і трудові відносини: вирішення питань на практиці // Право України. — 1999. — № 10.
3. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. — 2000. — № 8.
4. Запара СІ. Генезис юридичного змісту поняття « колективні трудові спори (конфлікти) » // Право України. - 2003. - № 8. - С. 110-113.
5. Запара СІ. Правовий аналіз профспілок в аспекті вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) // Право і безпека. - 2003. - №4. -С.110-113.
6. Запара СІ. Засоби вирішення колективних трудових спорів у зарубіжних країнах та в Україні // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. - 2003. - № 5. - С14-21.
7. Запара СІ. Поняття та характеристика відносин пов'язаних із вирішенням колективних трудових спорів в контексті предмету трудового права // Матеріали науково-практичної конференції; м. Сімферополь, 19-20 травня 2003 р. / За ред. проф. В.С Венедиктова. - Харків: Нац. ун-т внутр. справ, 2003. - С 62-65.

8. Пилипенко П. Про участь профспілок у трудових правовідносинах у світлі Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" // Право України. — 2000. — № 9.
9. Прокопенко В. І. Правове становище професійних спілок: сьогодення і перспектива // Право України. — 1999. — № 6.
10. Сіленко А. Сила та слабкість профспілок як показник ефективності соціального захисту працівника: порівняльний аналіз // Право України. — 2000. — №2.
11. Стадник М. Розгляд колективних трудових спорів трудовими арбітражами // Рад. право. — 1991. — № 3.
12. Стадник М. П. Правове регулювання розв'язання страйків // Право України. — 1992. — № 7.
13. Стадник М.П. Проблеми вдосконалення законодавства про колективні договори та угоди в ринкових умовах. Правова держава. — К.: Ін ЮРЕ, 1998. — Вип. 9.
14. Чанишева Г. Право на страйк: міжнародні стандарти та законодавство України // Право України. - 2000. - № 12. - С. 80-86.
15. Черепухін О. Поняття, сутність і стадії арбітрації як міжнародного інституту системи альтернативного вирішення спорів (конфліктів) у громадянському суспільстві // Бюлетень НСПП. - 2001. - №3. - С. 53-56.
16. Чернадчук В. Класифікація колективних трудових спорів // Підприємництво, господарство і право . - 2001. - № 12. - С. 46-48.
17. Юр'єв С. Строки проведення примирних процедур як захід утримання працівників від незаконних страйків // Бюлетень НСПП. - 2001. - № 3.-С. 45-47.
18. Ярьсько А. Розгляд колективних трудових спорів (конфліктів) //Право України. - 1998. - № 8. - С.101.